

EXCURSIE-RAPPORT.

borgflo
70609 CQD

Provincie : Drente.

Datum : 18 juni 1959.

Gemoente : Rolde.

Waarnemers C.A. Bastiaanssen,

Top. kaart : 1 : 25.000, 12 G.

H.J. Verhoeven.

Veenplassen in Grolloërveld ten westen van Papenvoortsbrugje PV 45.

Geografische ligging:

Op ca. 1 km ten westen van Papenvoortsbrugje liggen in het Grolloërveld twee veenplassen, ongeveer 2 km ten noorden van Grolloo. Zie kaartje bij verslag van PV 44. De oostelijke duiden we aan met plas I, de westelijke met plas II.

Milieu Plas I.

Dit is de grootste plas, die ovaalvormig is met een lengte van ca. 250 m en een breedte van ca. 100 m. Deze plas is ontstaan door uitvenen. De helling van de oevers is vrij steil. De maximale zomerdiepte van het water is > 80 cm. Het water heeft een pH van 5,0 en is lichtbruin van kleur.

De bodem van het open water is vrij gelijk en bedekt met een dunne veenmodderlaag; hieronder bestaat de bodem uit een dikke harde zwarte veenlaag.

Aan de w.- en z.zijde wordt deze plas omgeven door een open heide. Aan de n.- en o.zijde liggen bouw- en weilanden. Aan de z.zijde loopt een greppeltje, dat onder de weg door, in verbinding staat met bouwland. Aan de n.- en o.zijde loopt een greppel naar plas II toe.

Milieu Plas II.

Dit is een bijna rond plasje met een oppervlakte van $40 \times 50 \text{ m}^2$. De maximale zomerdiepte van het water is 70 cm. De helling van de oevers is vrij flauw. De pH van het open water bedraagt 5,4. Op de bodem er van ligt een dikke veenmodderlaag. Het is ook een uitgeveend plasje, dat ongeveerd wordt door een open heide.

Geologische

Geologische kaart:

Volgens kaartblad 12 IV van de Geologische kaart van Nederland, schaal 1 : 50.000, uitgave 1938, is plas I gelegen in hoogveen (gedeeltelijk afgegraven) op een fluvioglaciaal dek ter dikte van <20 dm op grondmorene, terwijl plas II direct ligt op een fluvioglaciaal dek ter dikte van <20 dm op grondmorene.

Bodemkaart:

Bodemkaart 12 Oost geeft voor beide plassen aan: 234 g. Dit is middelhoge zwak lemige fijnzandige zandgrond, ontwikkeld op arm kwartszand met een grondwaterroest binnen 60 cm met keileem tussen 60 cm en 125 cm diepte (NoBo sept.'55 No : 1016).

Vegetatie Plas I:

In het open water bevindt zich veel *Sphagnum cuspidatum* var. *plumosum* en *Drepanocladus fluitans*. Verder vinden we in het water grote eilanden en schiereilanden met *Juncus effusus*. Aan de n.zijde bevindt zich aan de rand van het open water een kleine vegetatie van *Eleocharis palustris*.

Op vele plaatsen langs de rand van het open water staat een kraag van *Juncus effusus* met in de moslaag *Sphagnum cuspidatum* en *Drepanocladus fluitans*.

Plaatselijk achter deze *Juncus effusus*-kraag treffen we verlandingen aan met *Eriophorum angustifolium* en *Sphagnum cuspidatum*. Hiertussen of iets hoger groeien *Carex nigra* en *Agrostis canina*. Plaatselijk ontbreekt de kraag van *Juncus effusus* en daar zien we direct tegen het open water de verlandingen met *Eriophorum angustifolium* en *Sphagnum cuspidatum*.

Op de lage oeverzone vinden we *Molinia coerulea*, *Agrostis canina*, *Carex nigra*, *Carex curta*, *Juncus effusus*, *Drosera rotundifolia*, *Oxycoccus palustris*, *Andromeda polifolia*, *Betula verrucosa*, *Sphagnum cuspidatum*, *Sphagnum fimbriatum*, *Sphagnum papillosum* en *Drepanocladus fluitans*.

Op

Op de oeverzone vinden we: *Molinia coerulea*, *Juncus effusus*, *Eriophorum vaginatum*, *Epilobium angustifolium*, *Potentilla erecta*, *Erica tetralix*, *Calluna vulgaris*, *Dryopteris cristata*, *Frangula alnus*, *Betula verrucosa*, *Prunus serotina*, *Sorbus aucuparia*, *Drepanocladus fluitans*, *Aulacomnium palustre* en *Polytrichum strictum*.

Aan de w.zijde bevindt zich een vrij uitgebreide vegetatie van *Carex rostrata*. Aan de z.w.zijde vinden we een groot stuk van de hoge oeverzone, dat bestaat uit hoogveen met er in weer secundair dichtgeveende plaatsen.

Aan de n.- en o.zijde groeit o.a. nog *Holcus lanatus*. Dit is te wijten aan het omringende weiland.

Fauna Plas I:

Zwarte stern en waterhoentje; ook enkele karmeeuwen. In de omringende heide werd een ♀ korhoen waargenomen.

Vegetatie Plas II:

In het open water vinden we *Sphagnum cuspidatum* en *Drepanocladus fluitans*. Plaatselijk bevinden zich in het open water pollen van *Juncus effusus* en *Molinia coerulea*.

Aan de rand van het open water is de zone met *Eleocharis palustris* en met in de moslaag *Sphagnum cuspidatum* en *Drepanocladus fluitans* overal goed ontwikkeld.

Achter deze zone volgt een zone met *Carex rostrata* en *Sphagnum cuspidatum*, die in breedte varieert van 3 tot 10 m. In deze zone komen ook nog voor: *Eleocharis palustris*, *Molinia coerulea*, *Juncus effusus*, *Eriophorum angustifolium*, *Erica tetralix*, *Carex nigra* en *Agrostis canina*.

Aan de n.o.zijde komt achter deze zone nog een tamelijk uitgebreide vegetatie van *Carex nigra* met *Agrostis canina* voor.

Achter deze lage oeverzone komt de hoge oeverzone met *Molinia coerulea*, *Eriophorum vaginatum*, *Carex rostrata* (plaatselijk), *Oxycoccus palustris*, *Andromeda polifolia*, *Drosera rotundifolia*, *Juncus effusus*, *Betula verrucosa*, opslag van *Sorbus aucuparia*, *Dryopteris cristata*, *Sphagnum fimbriatum* en *Sphagnum magellanicum*.

Fauna:

Fauna Plas II:

Zomertaling, kievit, zwarte stern en watersnip.

Conclusie:

Beide plassen bieden hetzelfde aspect behoudens het feit, dat plas I meer invloed ondervindt van het aangrenzende weiland. Het zijn weer voorbeelden van het bekende Drentse type uitgestoken veenplassen met veel *Juncus effusus*.

Belangrijk zijn de hoogveenvegetaties met o.a. *Oxycoccus palustris* en *Andromeda polifolia*. Bovendien zijn deze plassen in ornithologisch opzicht belangrijk.